

INSTYTUT WŁÓKIEN NATURALNYCH I ROŚLIN ZIELARSKICH – PAŃSTWOWY
INSTYTUT BADAWCZY

RAPORT Z MONITORINGU ORGANIZMÓW SZKODLIWYCH

Zidentyfikowanych w sezonie wegetacyjnym 2021

NA:

- LNIE (*Linum usytatissimum* L.)
- KONOPIACH WŁÓKNISTYCH (*Cannabis sativa* L.)
- MELISIE LEKARSKIEJ (*Melissa officinalis* L.)
- MAJERANKU OGRODOWEGO (*Origanum majorana* L.)
- CZĄBRU (*Satureja hortensis* L.)

Prowadzono monitoring ważnych gospodarczo organizmów szkodliwych.

Monitoring przeprowadzono na wybranych plantacjach wymienionych powyżej gatunków roślin włóknistych i zielarskich:

Monitoring obejmował następujące lokalizacje:

Len (5 lokalizacji):

- Witaszyce (woj. wielkopolskie)
- Stary Sielec (woj. dolnośląskie)
- Pętkowo (woj. wielkopolskie)
- Wojciechów (Woj. opolskie)
- Nowa Wieś Królewska (woj. wielkopolskie)

Konopie (4 lokalizacje z wieloma plantacjami):

- woj. dolnośląskie (3 plantacje)
- woj. podkarpackie (pięć plantacji)
- woj. lubelskie (3 plantacje)

Majeranek (2 lokalizacje)

- Plewiska (woj., wielkopolskie)
- Jarocin (woj. wielkopolskie)

Cząber (2 lokalizacje)

- Pleszew (woj. wielkopolskie)
- Szepietowo (woj. białostockie)

Melisa lekarska (2 lokalizacje);

- Plewiska (woj. wielkopolskie)
- Szepietowo (woj.. białostockie)

Wszystkie plantacje były monitorowane kilka razy w okresie wegetacyjnym, w fazach wzrostu, które wymagały wzmożonej obserwacji: tj. siewy, sadzenie roślin do podłoża, szybki wzrost, przed kwitnieniem i w fazie dojrzałości. Dodatkowo obserwacje odbywały się w czasie niekorzystnych warunków pogodowych dla roślin a korzystnych dla rozwoju patogenów i występowaniu szkodników.

Poza monitorowanymi plantacjami u rolników założono doświadczenia polowe i szklarniowe na terenie Instytutu w celu częstych obserwacji. Dla każdego monitorowanego gatunku założono poletka dla dwóch odmian. Zarówno z monitorowanych plantacji u producentów jak i plantacji doświadczalnych pobierano materiał roślinny w celu badań mikrobiologicznych w celu oceny występowania mikroorganizmów szkodliwych

Monitoring w przypadku poszczególnych roślin dotyczył:

Len: zgorzel siewek, septorioza, pchełka i inne szkodniki

Konopie: *Fusarium*, szara pleśń, *Colletotrichum*, *Sclerotinia sclerotiorum*, mszyca konopna,

Majeranek: choroby grzybowe, plamistości

Cząber: choroby grzybowe korzeni i pędu, plamistości

Melisa lekarska: septorioza, szara pleśń, szkodniki

LEN

- stwierdzono występowanie zgorzeli siewek lnu na jednej plantacji w woj. wielkopolskim – nie stanowiło ono dużego zagrożenia. Patogeny występujące na roślinach lnu:

-*Fusarium oxysporum f.sp. lini* ,

-*F. culmorum*,

- *F. gibbosum*

- Na jednej z plantacji(Nowa Wieś Królewska) przy zbiorze stwierdzono na nasionach znaczne ilości gatunku

- *B. cinerea*

KONOPIE WŁÓKNISTE

- Na plantacjach konopi nie stwierdzono porażenia siewek chorobami grzybowymi, kilka przypadków występowania fuzaryjnego wędnięcia siewek zaobserwowano w woj. dolnośląskim. Były porażone gatunkiem

- *F. oxysporum* , f. sp. *cannabis*

- *F. avenaceum*

-Na plantacjach konopi w województwie podkarpackim zaobserwowano występowanie mszycy konopnej :

- *Phorodon cannabis* - ostrzeżono przed szkodnikiem pozostałych rolników.

Na początku lipca w woj. lubelskim występowało porażenie konopi (na dwóch plantacjach) grzybem:

Sclerotinia sclerotiorum

Pobrano (w połowie lipca) próby usychających kwiatostanów do oceny mikrobiologicznej. Po przeprowadzeniu analizy mikologicznej (wyzolowaniu patogenów i ich identyfikacji do gatunku) wykazano porażenie wiech konopnych takimi gatunkami grzybów patogenicznych jak:

- *Fusarium avenaceum* L.

- *F. equiseti*

- *F. culmorum*

- *Colletotrichum gleosporioides*

- *Botrytis cinerea*

- *Septoria cannabis* (Lasch) Sacc

MAJERANEK OGRODOWY I CZĄBER:

Na plantacjach majeranku i cząbrzu nie zaobserwowano w okresie wegetacji wystąpienia porażenia roślin. Z plantacji doświadczalnych pobrano próby do oceny mikrobiologicznej. Nie wykazały wystąpienia porażenia na roślinach. W przypadku

roślin zielarskich monitorowano odporność na niskie temperatury i czas aklimatyzacji na zewnątrz po wysadzeniu ze szklarni

MELISA LEKARSKA

- na plantacjach melisy lekarskiej w Plewiskach zaobserwowano objawy septoriozy (na jednej z odmian). Badania mikroskopowe potwierdziły występowanie

- *Septoria melisae*.

Opracowano i przekazano na Platformę Sygnalizacji Agrofagów opracowane uaktualnione programy ochrony roślin: Inu, konopi, majeranku ogrodowego, cząbrku i melisy lekarskiej.